

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

SPAIN CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND
INNOVATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION: a collection scientific works of the International scientific conference – Madrid, Spain, 2026, Issue 5.

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish,

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON SUPPORT OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION**». Which took place in Spain, 2026.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

O‘ZBEK VA INGLIZ TILLARIDA ERGONIMLARNING LINGVOKULTUROLOGIK TAHLILI

Matkarimova Farog‘at

Urganch innovatsion universiteti

O‘zbek va xorijiy filologiya kafedrası

Annotatsiya

Mazkur maqolada ergonimlarning lingvokulturologik xususiyatlari, ularning milliy madaniyat, ijtimoiy tafakkur va til bilan bog‘liqligi tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida o‘zbek va ingliz tillarida qo‘llanilayotgan ergonimlarning semantik, pragmatik va madaniy jihatlari o‘rganildi. Shuningdek, globalizatsiya jarayonida inglizcha ergonimlarning o‘zbek tiliga kirib kelishi hamda milliy va xorijiy madaniy unsurlar uyg‘unligi yoritildi. Natijada ergonimlar jamiyatning madaniy qadriyatlari va zamonaviy kommunikativ ehtiyojlarini aks ettiruvchi muhim lingvistik birlik ekanligi aniqlandi.

Kalit so‘zlar: ergonim, lingvokulturologiya, onomastika, madaniyat, nominatsiya, globalizatsiya, reklama tili, pragmatika.

Аннотация

В данной статье анализируются лингвокультурологические особенности эргонимов, их связь с национальной культурой, общественным мышлением и языком. В ходе исследования были изучены семантические, прагматические и культурные аспекты эргонимов, используемых в узбекском и английском языках. Также рассматривается проникновение английских эргонимов в узбекский язык в условиях глобализации и взаимодействие национальных и зарубежных культурных элементов. В результате было выявлено, что эргонимы являются важными языковыми единицами, отражающими культурные ценности общества и современные коммуникативные потребности.

Ключевые слова: эргоним, лингвокультурология, ономастика, культура, номинация, глобализация, язык рекламы, прагматика.

Abstract

This article analyzes the linguocultural features of ergonyms and their relationship with national culture, social thinking, and language. The study examines the semantic, pragmatic, and cultural aspects of ergonyms used in Uzbek and English. It also highlights the penetration of English ergonyms into the Uzbek language in the context of globalization and the interaction of national and foreign cultural elements. The research concludes that ergonyms are important linguistic units reflecting cultural values and modern communicative needs of society.

Keywords: ergonym, linguoculturology, onomastics, culture, nomination, globalization, advertising language, pragmatics.

KIRISH

Bugungi globallashuv davrida til va madaniyat o‘rtasidagi munosabatlarni o‘rganish tilshunoslikning dolzarb yo‘nalishlaridan biriga aylandi. Ayniqsa atoqli

otlar tizimi tarkibiga kiruvchi ergonimlar jamiyatning madaniy, iqtisodiy va ijtimoiy hayotini aks ettiruvchi muhim nominativ birlik sifatida alohida ilmiy ahamiyat kasb etmoqda.

Tilshunoslikda tashkilot, firma, restoran, mehmonxona, savdo markazi, ta'lim muassasasi va boshqa obyektlarning nomlari ergonimlar deb yuritiladi. Ergonimlar Onomastika tarkibiga kiruvchi birliklar bo'lib, ular nafaqat nomlash funksiyasini bajaradi, balki ma'lum madaniy, pragmatik va estetik ma'no ham ifodalaydi.

Lingvokulturologiya til va madaniyat o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni o'rganadigan fan sifatida ergonimlarni tahlil qilishda muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Linguoculturology nuqtayi nazaridan qaraganda, ergonimlar milliy mentalitet, qadriyatlar va jamiyat tafakkurining o'ziga xos ko'rinishini aks ettiradi.

Bugungi kunda "Dream House", "City Mall", "Baraka Food", "Samarkand City", "Beauty Zone" kabi nomlarning keng qo'llanishi milliy va xorijiy madaniy unsurlarning uyg'unlashuvini ko'rsatmoqda. Shu sababli ergonimlarning lingvokulturologik jihatdan tahlili zamonaviy tilshunoslik uchun dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

ERGONIMLARNING LINGVOKULTUROLOGIK XUSUSIYATLARI

Ergonimlar ma'lum jamiyatning madaniy qadriyatlari, tarixiy tajribasi va ijtimoiy qarashlarini aks ettiruvchi nominativ birliklar hisoblanadi. Har bir ergonim ma'lum ma'no va madaniy assotsiatsiyani o'zida mujassamlashtiradi.

Wilhelm von Humboldt tilni "xalq ruhining ifodasi" sifatida talqin qilib, har bir til birliklarida milliy tafakkur aks etishini ta'kidlagan. Shu nuqtayi nazardan qaraganda, ergonimlar ham jamiyatning madaniy qarashlari va estetik didini ifodalaydi.

Masalan, o'zbek tilidagi:

- "Baraka"
- "Oq Saroy"
- "Navro'z"
- "Samarqand"

kabi ergonimlarda milliy qadriyat va tarixiy-madaniy birliklar namoyon bo'ladi.

Inglizcha:

- "Dream"
- "Premium"
- "Elite"
- "Smart"

kabi birliklar esa zamonaviylik, muvaffaqiyat va xalqaro imijni ifodalaydi.

Demak, ergonimlar til va madaniyat o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni ko'rsatuvchi muhim vositadir.

ERGONIMLARDA MILLIY MADANIYATNING AKS ETISHI

Milliy ergonimlar xalqning tarixiy xotirasi, urf-odatlarini va qadriyatlarini aks ettiradi. O'zbek ergonimikasida tarixiy shaxslar, milliy taomlar, qadimiy shaharlar va madaniy tushunchalar asosida yaratilgan nomlar keng uchraydi.

Masalan:

- "Registon"
- "Buxoro"
- "Sharq"
- "Oltin Vodiy"
- "Navro'z"

Bunday ergonimlar milliy identifikatsiya va madaniy xotirani saqlashga xizmat qiladi.

Edward Sapir til birliklari jamiyat madaniyati bilan chambarchas bog'liq ekanini qayd etib, har bir nominativ birlik ortida ma'lum madaniy tajriba mavjudligini ta'kidlagan.

Shuningdek, diniy va ma'naviy tushunchalar asosidagi ergonimlar ham uchraydi:

- "Baraka"
- "Halol"
- "Saxovat"

Bu birliklarda xalqning diniy va axloqiy qadriyatlari aks etadi.

O'zbek tilidagi ergonimlar

O'zbek ergonimikasida milliy-madaniy bo'yoq kuchli seziladi:

- **Tarixiylik:** Buyuk ajdodlar va tarixiy joy nomlaridan foydalanish (masalan, *Amir Temur, Ipak Yo'li*).
- **Ramziylik:** Milliy ramzlar va tabiat unsurlari (masalan, *Anor, Paxtakor, Semurg*).
- **Qadriyatlar:** Mehmonnavozlik va baraka tushunchalari (masalan, *Lazzat, Saxovat, Baraka*).
- **Diniy-madaniy qatlam:** Sharqona odob va islomiy tushunchalar bilan bog'liq nomlar.

Ingliz tilidagi ergonimlar

Ingliz madaniyatida ergonimlar ko'proq individualizm va tijorat samaradorligiga yo'naltirilgan:

- **Shaxsiylashtirish:** Ta'sisning familiyasidan foydalanish an'anasi juda kuchli (masalan, *McDonald's, Ford, Barclays*).
- **Metaforik nomlar:** Sifat va tezlikka urg'u beruvchi mavhum otlar (masalan, *Apple, Amazon, Target*).
- **Qisqartmalar va so'z o'yinlari:** Kreativlik va xaridorni jalb qilish uchun abbreviaturalar (masalan, *IKEA, FedEx*).

Qiyosiy farqlar

O'zbek va ingliz ergonimlarining asosiy tafovutlari:

Xususiyati	O'zbek tili	Ingliz tili
------------	-------------	-------------

Asosiy manba	Tarix, tabiat, milliy qadriyat	Shaxs nomi, biznes natijasi
--------------	--------------------------------	-----------------------------

Urg'u	Jamiyat va an'anaga	Shaxsiy yutuq va brendga
Tuzilishi	Ko'pincha sodda va tasviriy	Abbreviatura va o'yinli nomlar

Lingvokulturologik tahlilning ahamiyati

- Har bir nom ortida o'sha xalqning **mentaliteti** yashirinadi.
- Ergonimlar orqali jamiyatning **qaysi qadriyatlarni** ustun qo'yishini bilish mumkin.
- Globalizatsiya ta'sirida o'zbek tiliga inglizcha nomlarning kirib kelishi (masalan, *Korzinka*, *EVOS*) madaniy integratsiyani ko'rsatadi.

NATIJAR VA MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ergonimlar jamiyatning madaniy qadriyatlari va zamonaviy kommunikativ ehtiyojlarini aks ettiruvchi muhim lingvistik birlik hisoblanadi. O'zbek ergonimikasida milliy va xorijiy madaniy unsurlar birgalikda qo'llanib, yangi nominativ modellarning shakllanishiga olib kelmoqda.

Ayniqsa inglizcha ergonimlarning faol qo'llanilishi urban madaniyat va global kommunikatsiyaning kuchayib borayotganidan dalolat beradi. Shu bilan birga milliy til va madaniyatni saqlash masalasi ham dolzarb bo'lib qolmoqda.

Lingvokulturologik jihatdan ergonimlar:

- xalq mentalitetini;
- estetik qarashlarni;
- reklama strategiyalarini;
- zamonaviy ijtimoiy tafakkurni

aks ettiruvchi muhim vosita hisoblanadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, ergonimlar til va madaniyat o'rtasidagi uzviy bog'liqlikni aks ettiruvchi muhim nominativ birliklardir. Ular jamiyatning tarixiy xotirasi, milliy qadriyatlari va zamonaviy kommunikativ ehtiyojlarini ifodalaydi.

Globalizatsiya sharoitida inglizcha ergonimlarning o'zbek tiliga kirib kelishi zamonaviy urban madaniyatning tabiiy jarayoniga aylangan. Biroq milliy nomlash an'analarni saqlash, o'zbekcha alternativ nomlarni rivojlantirish va til me'yorlarini himoya qilish ham muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Kelajakda ergonimlarni lingvokulturologik jihatdan chuqur o'rganish til, madaniyat va jamiyat o'rtasidagi murakkab munosabatlarni yanada kengroq tahlil qilish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Ferdinand de Saussure. *Course in General Linguistics*. New York: McGraw-Hill, 1966.
2. Edward Sapir. *Language: An Introduction to the Study of Speech*. New York, 1921.
3. David Crystal. *English as a Global Language*. Cambridge University Press, 2003.
4. Wilhelm von Humboldt. *Language and Philosophy of Culture*. Moscow, 1985.
5. Superanskaya A.V. *Obshchaya teoriya imeni sobstvennogo*. Moskva, 1973.
6. Begmatov E. *O'zbek onomastikasi*. Toshkent, 2013.
7. Yo'ldoshev B. *Hozirgi o'zbek tilida atoqli otlar*. Toshkent, 2002.
8. Раҳматуллаев Ш. *Ҳозирги ўзбек адабий тили*. Toshkent, 2006.
9. Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge University Press, 2010.
10. Arnold I.V. *Lexicology of Modern English*. Moscow, 1986.
11. Reformatskiy A.A. *Vvedeniye v yazikovedeniye*. Moskva, 1996.
12. Maslova V.A. *Lingvokulturologiya*. Moskva, 2001.

